

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2023/2522

z dnia 8 listopada 2023 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Utworzenie europejskiego urzędu ds. środowiska” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(Jedynie tekst w języku węgierskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 28 września 2023 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Utworzenie europejskiego urzędu ds. środowiska”.
- (2) Celem inicjatywy określonym przez organizatorów jest, aby Komisja „utworzyła europejski urząd ds. środowiska, który zostanie powołany albo w miejsce Europejskiej Agencji Środowiska i będzie wykonywać prerogatywy władzy publicznej, albo jako nowy urząd”. Urząd ten ma być uprawniony do „podejmowania decyzji administracyjnych, które są wiążące dla państw członkowskich oraz osób fizycznych i prawnych” i do „zatwierdzania i nadzorowania działalności, która ma wpływ na środowisko, oraz do podejmowania działań w przypadku zanieczyszczenia środowiska w UE. W tym drugim przypadku urząd karałby zanieczyszczającego, na przykład przez zakazanie działalności zanieczyszczającej środowisko, nakazanie przywrócenia stanu pierwotnego, czy nałożenie sankcji proporcjonalnych do wielkości zanieczyszczeń, zgodnie z zasadą »zanieczyszczający płaci«”.
- (3) Załącznik do inicjatywy zawiera bardziej szczegółowe informacje na temat przedmiotu, celów i kontekstu inicjatywy. Odnosi się on do Europejskiego Zielonego Ładu i wyjaśnia, że z uwagi na to, że Unia „dąży do tego, by stać się pierwszym na świecie kontynentem neutralnym dla klimatu, ta transformacja społeczno-gospodarcza nieuchronnie pociągnie za sobą upowszechnienie nowych, złożonych technologii i pojawienie się nowych, złożonych skutków środowiskowych dla całej Unii”. W tym kontekście inicjatywa „ma na celu utworzenie organu odpowiedzialnego za zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska w UE, który będzie dysponował najnowszą wiedzą fachową w dziedzinie środowiska i który razem z krajowymi organami państw członkowskich zajmującymi się ochroną środowiska będzie podejmował wiążące decyzje administracyjne w sytuacjach, w których działalność rolnicza, przemysłowa lub usługowa państwa członkowskiego wywiera wpływ na środowisko wykraczający poza granice tego państwa i dotyczący UE”. W załączniku wymieniono przykłady „wpływu na środowisko i zanieczyszczeń w UE”, w odniesieniu do których europejski urząd ds. środowiska mógłby podjąć działania. Przykłady te obejmują: transgraniczne zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wody, zanieczyszczenie morza, zanieczyszczenie gleby, zanieczyszczenie hałasem, transgraniczne gospodarowanie odpadami i zmianę klimatu.
- (4) Jeżeli chodzi o cel inicjatywy, Komisja uważa, że utworzenie urzędu ds. środowiska można by zaproponować na podstawie art. 192 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dotyczącego działań służących osiągnięciu celów polityki Unii w dziedzinie środowiska. Komisja mogłaby w szczególności zaproponować, by przyznać organowi ds. środowiska uprawnienia do wydawania wiążących decyzji administracyjnych, takich jak zezwolenie na działalność mającą wpływ na środowisko, zakaz prowadzenia działalności zanieczyszczającej środowisko czy nałożenie kary, pod warunkiem że takie uprawnienia decyzyjne nie wiążą się ze swobodą uznania w zakresie prowadzonej polityki.
- (5) Z wymienionych powodów Komisja uważa, że żadna z części inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>.

- (6) Konkluzja ta nie ma wpływu na ocenę, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz z prawami podstawowymi.
- (7) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i wskazała osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.
- (8) Inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa, nie jest też w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (9) Należy zatem zarejestrować inicjatywę „Utworzenie europejskiego urzędu ds. środowiska”.
- (10) Konkluzja, że warunki rejestracji określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788 są spełnione, nie oznacza, że Komisja w jakikolwiek sposób potwierdza poprawność treści inicjatywy pod względem merytorycznym, za co wyłączną odpowiedzialność ponosi grupa organizatorów inicjatywy. Treść inicjatywy wyraża jedynie poglądy grupy organizatorów i w żaden sposób nie może być rozumiana jako odzwierciedlenie poglądów Komisji,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym rejestruje się europejską inicjatywę obywatelską „Utworzenie europejskiego urzędu ds. środowiska”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „Utworzenie europejskiego urzędu ds. środowiska”, reprezentowanej przez następujące osoby wyznaczone do kontaktów: Anna Júlia DONÁTH i Rebeka HEVESI.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 listopada 2023 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca